

Ефективна комунікація	Самоконтроль	Емпатія	Кооперація	Розв'язання проблем	Запобігання конфліктам та розв'язання їх	Асертивність	Самооцінка, самоповага	Повага до прав людини	Гендерна чутливість	Активне громадянство
-----------------------	--------------	---------	------------	---------------------	--	---------------------	------------------------	-----------------------	---------------------	----------------------

Як протидіяти тиску однолітків

Мета

Сприяти формуванню впевненої поведінки учнів, умінню протидіяти негативному впливові однолітків.

Очікувані результати

Наприкінці заняття учні:

- *розрізняють* позитивні й негативні соціальні впливи;
- *називають* причини, з яких деякі люди пропонують щось небезпечне іншим;
- *розпізнають* маніпуляції і вчаться протидіяти їм;
- *демонструють* уміння відмовлятися від небезпечних пропозицій сторонніх людей, друзів, протидіяти тиску в компанії.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (*бажано*).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Роздавальні матеріали для учнів.
- Перевірити презентацію та відео до теми.

Орієнтовний план уроку

Стартові завдання	10 хв
Руханка «Будинки – господарі – землетрус»	3 хв
Інтерактивна гра «Тиск однолітків»	5 хв
Інформаційне повідомлення «Способи маніпуляцій»	5 хв
Вправа «Як сказати "НІ"»	12 хв
Підсумкові завдання	10 хв
<i>Усього тривалість</i>	<i>45 хв</i>

Рекомендації щодо проведення уроку

Знайомство / Відкритий мікрофон

Якщо в класі понад 20 учнів або не вистачає часу, виконайте вправу в парах.

Стартові завдання (повторити попередній матеріал і перейти до нового)

1. Зворотний зв'язок. Запитайте учнів: «Про що ми говорили на минулому уроці»? Вислухайте відповіді охочих, підсумуйте їх: «На минулому уроці ми вчилися, як приймати зважені рішення».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про те, що на наші рішення і поведінку впливають люди, яким ми довіряємо. У вашому віці це насамперед батьки і вчителі. Проте у всьому, що стосується техніки, музики, моди і розваг, ви більше покладаетесь на думку друзів».
3. Вправа на знайомство.
 - Об'єднайте учнів у пари (за бажанням).
 - Запропонуйте їм назвати своє ім'я та сказати, як їм подобається, щоб їх називали друзі (*Мене звати Оля, мені подобається, коли мене друзі називають Олюня...*).
4. Перегляд фрагменту з мультфільму «Троє із Простоквашино» (з 49 с по 1:10 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Troe-iz-Prostokvashino/>

Підсумуйте: «Найчастіше вплив друзів є позитивним. Вони можуть запропонувати записатись у спортивну секцію, навчити танцювати, порадити прочитати цікаву книжку або подивитися хороший фільм, дати багато інших корисних порад. Друзі також можуть застерегти вас від необачного вчинку чи допомогти виплутатись зі скрутного становища. Та буває, що підлітки змушують своїх друзів до шкідливих вчинків, наприклад, брехати, прогулювати уроки або навіть курити, когось побити, щось украсти».

Руханка «Будинки — господарі — землетрус»

- Запропонуйте учням об'єднатися в трійки. Двоє беруться за руки і стають будинком. Один заходить у середину. Він — господар. За командою «будинок» будинки міняються місцями. За командою «господар» господарі міняються місцями. За командою «землетрус» усі міняються місцями. Через 2-3 хвилини зупиніть гру і запропонуйте учням виконати наступну вправу у трійках, які утворилися.

Інтерактивна гра «Тиск однолітків» (продемонструвати, що протистояти тискові нелегко)

Слово вчителя: «Учениця 10 класу однієї з українських шкіл досліджувала, як її однокласники почали курити. Вона з'ясувала, що у більшості випадків

це сталося під тиском друзів. Наприклад, ти прийшов на дискотеку. Хтось приніс цигарки. Якщо ти відмовляєшся палити, тобі кажуть: "Та чого ти! Ніхто ж не побачить, мати не дізнається". Так і позвикали.

Протистояти впливу однолітків не легко. Особливо якщо тебе вмовляє не одна людина, а кілька. Щоб переконати-ся в цьому, пограймо в таку гру.

- Запропонуйте учням у трійках розраховуватися на перший, другий і третій номери.
- Спочатку другі номери переконуватимуть перші вчинити щось (скажімо, з'їсти цукерку), а ті відмовлятимуться.
- Потім другі і треті номери разом умовлятимуть перші номери зробити це».

Запитання для обговорення:

- Коли важче було протистояти тиску? (*Коли вмовляє кілька людей.*)
- Чому одна людина пропонує щось небезпечне іншій? (*Можливо, вона хоче виправдати себе — мовляв, не я один такий, а й мій друг (брат, сестра) також курить, що тут такого?*)

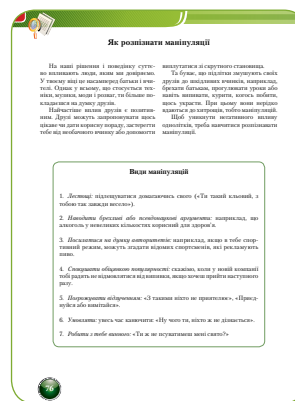
Підсумуйте: «Вплив однолітків є позитивним або негативним. У процесі набуття шкідливих звичок цей вплив найвагоміший».

Інформаційне повідомлення «Способи маніпуляцій» (ознайомити учнів зі способами маніпуляцій)

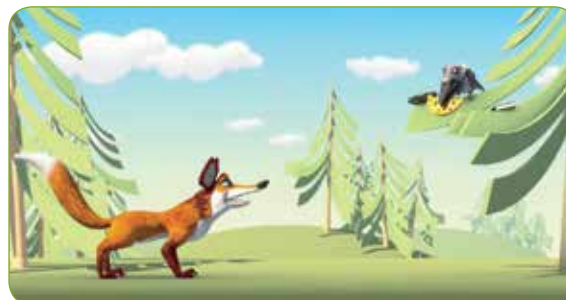
Слово вчителя: «Для уникнення негативного впливу треба навчитися розпізнавати прийоми, до яких вдаються люди, змушуючи інших зробити те, чого ті не хочуть, або те, що є для них небезпечним.

Такі прийоми впливу називаються маніпуляціями».

- Запропонуйте охочим по черзі зачитати інформацію «Як розпізнавати маніпуляції» та «Способи маніпуляцій» у Роздавальних матеріалах для учнів.

- Запропонуйте учням переглянути мультфільм «Лукомор'є Пикчерз Ворона и Лиса».

<http://autta.org.ua/ua/materials/>

material/Vorona-i-lisitsa---Lukomore-Pikcherz/

Заяпитання для обговорення:

- Які способи маніпуляцій використувала Лисиця?
- Як діяти, якщо твій друг сильніший від тебе? (*Справжні друзі не використовують силу один проти одного.*)
- Чи треба батькам розповідати про друзів, які змушують вас робити те, чого ви не хочете? (*Багато розповідати і не робити того, чого ви не хочете.*)

Підсумуйте: «Щоб протистояти негативному впливові, треба вчитися розпізнавати маніпуляції і протидіяти їм».

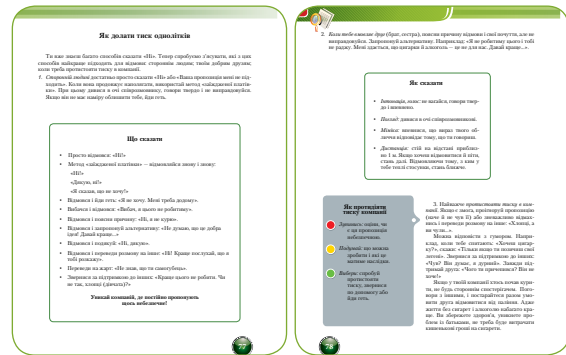
Вправа «Як сказати "НІ"» (тренування навичок відмови від небезпечних пропозицій)

- Об'єднайте учнів у три групи. Запропонуйте прочитати інформацію «Як долати тиск однолітків» із Роздавального матеріалу для учнів та підготувати повідомлення:

група 1: як відмовити сторонній людині (наприклад, тому, хто пропонує на вулиці щось купити чи виграти);

група 2: як відмовити друзі;

група 3: як протистояти тисковим компаніям.

- Запросіть групи презентувати свої повідомлення.

Заяпитання для обговорення:

- Кому найлегше відмовити?
- Кому найскладніше відмовити?
- Чому важливо вправлятися у навичках відмови?

Підсумуйте: «У навичках відмови потрібно вправлятися для того, щоб бути спроможним сказати "НІ", коли вам пропонують щось небезпечне».

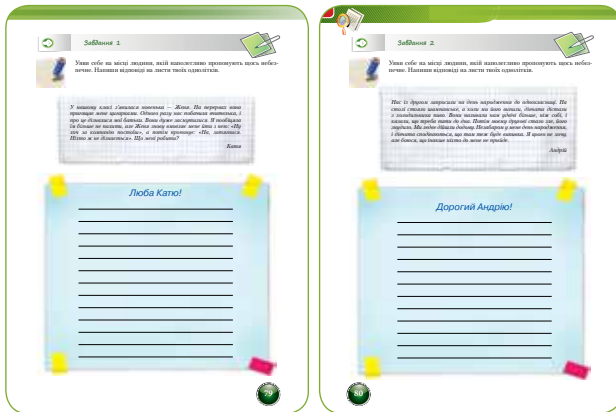
Підсумкові завдання (закріпити набуті знання)

1. Зачитайте висновки:

- Вплив однолітків буває позитивним або негативним.
- Інколи підлітки змушують своїх друзів зробити щось небезпечне (курити, прогулювати уроки, когось образити).
- Щоб протистояти негативному впливові, треба вчитися розпізнавати маніпуляції і протидіяти їм.
- Уникайте компаній, де постійно пропонують щось небезпечне.

2. Слово вчителя: «Навички відмови потребують вправлення. Та не

обов'язково у реальному житті. Ви можете уявити себе на місці людини, якій пропонують щось небезпечно».

- Об'єднайте учнів у дві групи (чорне і біле) і запропонуйте написати відповідь на листи у Роздавальних матеріалах для учнів:

група «білі» — Завдання 1;

група «чорні» — Завдання 2.

- Запропонуйте охочим зачитати свої листи.

3. Домашнє завдання.

- Об'єднайте учнів у чотири групи і попросіть підготувати до наступного заняття інформаційне повідомлення про засоби комунікації:

група 1 — у давні часи;

група 2 — коли були дітьми їхні дідусі й бабусі;

група 3 — у дитинстві їхніх батьків;

група 4 — сучасні засоби комунікації.

4. Завершення тренінгу

- Запропонуйте учням продовжити по черзі фразу: «Мені легко (складно) відмовитися від небезпечної пропозиції, тому що...».